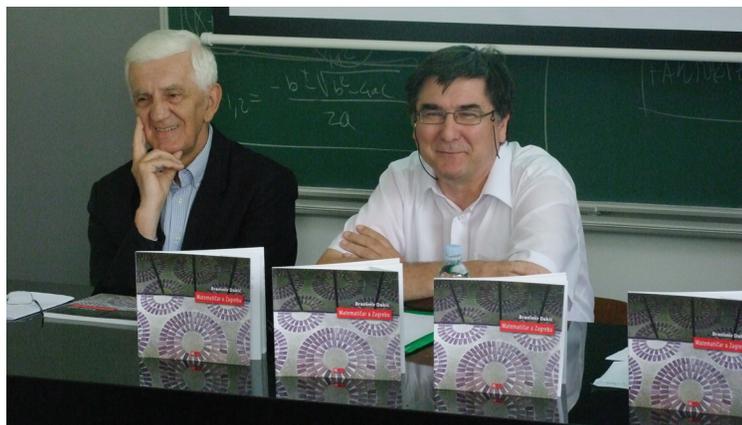

Branimir Dakić: *Matematičar u Zagrebu**

Na Prirodoslovno-matematičkom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, od 1. do 3. srpnja održan je Šesti kongres nastavnika matematike Republike Hrvatske čija je glavna tema bila *Suvremeni pristup učenju i poučavanju matematike*. Bilo je to odlično mjesto i prava prilika da se već prvog dana svečano predstavi najnovija knjiga poznatog i neumornog gimnazijskog profesora matematike Branimira Dakića, prigoda da se radno i spontano obilježi sedamdesetgodišnjica života cijenjenog autora.

Riječ je o knjizi *Matematičar u Zagrebu* objavljenoj u lipnju 2014. u izdanju *Elementa* (urednica knjige: Sandra Gračan, dipl. ing. matematike; grafički urednik: Edo Kadić). Na promociji knjige su detaljno i veoma pohvalno o knjizi i autoru, pored urednice, govorili dr. sc. Dubravka Glasnović Gracin i prof. dr. sc. Neven Elezović. Dakako, na zadovoljstvo mnogobrojnih nazočnih u prepunoj predavaonici A001 Matematičkog odsjeka, okupljenima se obratio i profesor Branimir Dakić.

Knjiga *Matematičar u Zagrebu* na ležeran i zabavan način povezuje jedan grad i jednu važnu (ponekad nepristupačnu) struku i znanost. Govori o Zagrebu, njegovoj arhitekturi i prošlosti pogledom matematičara kroz matematiku. Priča o matematičkim pojmovima i tvrdnjama te matematičarima kroz promatranja i zapažanja zagrebačkog šetača i litalice,

širom otvorenih očiju i spremnog fotoaparata. Tristotinjak fotografija nalazimo na 136 stranica, gotovo sve ih je snimio profesor Dakić. Tu je i veliki broj crteža i ilustracija.

Originalni pristup i dugotrajno promišljanje urodilo je izvrsnim djelom koje nenametljivo opisuje, oslikava i objašnjava mnoge sadržaje *grada i matematike*. Bogatstvom ilustracija i sadržajnim tekstom *Matematičar u Zagrebu* je pristupačan i jasan već onima koji o matematici i Zagrebu znaju malo, a izazovan i poticajan onima koji znaju dosta.

Nakon uvodnog Predgovora u kojem autor otkriva dugotrajnost nastajanja ovog popularizatorskog djela i veselje njegovog tekstualnog i foto-grafskog stvaranja, slijedi četrnaest zagrebačko-matematičkih odnosno matematičko-zagrebačkih

* Tekst prenosimo iz časopisa Matematičko-fizički list, God LVX, br. 1/257 (2014./2015.), 66-67.

cjelina, poglavlja koja nisu naslovima imenovana već posebnim slikama odijeljena. Promišljeno lutanje gradom nametnulo je iskusnom profesoru Dakiću želju da nas provede mnogim matematičkim temama. Navedimo neke: koordinatni sustavi, statistika, logistička funkcija, Pickova formula, problem četiriju boja, oktagon, poligoni, logaritamska i eksponencijalna funkcija, logaritamska skala, problem popločavanja ravnine, matematika i meteorologija, matematika i astronomija, Talesovi poučci, rimski brojevi, poliedri, Eulerova formula, rotacijska tijela, lančanica, trapezna formula, zavojnica...

Zagreb i matematika su često povezani i kroz umjetnost i obrt što knjiga dokazuje na mnogim mjestima. Eto, primjerice, zanimljivi detalj jest ograda Botaničkoga vrta od kovanog željeza, oblikovana u bravarskoj radionici u Vinogradskoj 10, čiji je vlasnik bio djed poznatog hrvatskog matematičara Vladimira Davidća. Šetnju Zagrebom profesor Dakić koristi i da spomene mnoga druga imena naših uvaženih matematičara, primjerice kad dođe pred palaču HAZU gdje se nalazi bista velikana Rudera Boškovića. Na zapadnom kraku Lenucijeve zelene potkove, na Marulićevom trgu 19, sve do 1991. (kada se preselio u Bijeničku 30) djelovao je Matematički odjel Prirodoslovno-matematičkog fakulteta. Bezbroj takvih, sličnih i drugih detalja spominje i navodi *Matematičar u Zagrebu*. Prozori raznoraznih oblika okvira potiču postavljanje planimetrijskih zadataka, a ulice s imenima matematičara nameću nizanje važnih povijesnih informacija.

Poneki dijelovi knjige, kao zasebne cjeline (ne strogo uvijek vezane samo uz Zagreb), objavljeni su ranije u rubrici *Skitam i snimam* časopisa *Matematika i škola*. Profesor Branimir Dakić je taj časopis

idejno i strukturno koncipirao prije 15 godina i uspješno ga vodio kao glavni urednik sve ove godine, objavivši u njemu 160 kraćih ili duljih tekstova. Prije toga je niz godina sudjelovao u vođenju i osmišljavanju časopisa *Matka*, od njegovih početaka 1992. godine.

Profesor Branimir Dakić je najširoj javnosti, osim kao nastavnik matematike generacijama učenika, poznat po svojim mnogobrojnim gimnazijskim, srednjoškolskim i osnovnoškolskim udžbenicima matematike koje je napisao samostalno i u koautorstvu, a godinama su visoko ocijenjeni i prihvaćeni od kolega sustručnjaka i učenika.

Međutim, *Matematičar u Zagrebu* nas potiče da spomenemo još jednu važnu knjigu koja vješto popularizira matematiku, također kroz niz raznorodnih, odabranih prikladnih matematičkih tema približava i objašnjava matematičke pojmove i činjenice. To je *Matematički panoptikum* objavljen 1995. u izdanju Školske knjige iz Zagreba. Autor je, dakako, profesor Branimir Dakić.

Dakle, marljiv i inventivan znalac, profesor Dakić se svojom najnovijom knjigom *Matematičar u Zagrebu* ponovno potvrdio kao nenadmašni popularizator matematike za sve dobne skupine.

Originalna, duhovita, poučna, poticajna, korisna i zabavna knjiga dobrodošla je kao prilog kulturi grada i popularizaciji struke.

prof. dr. sc. Mirko Polonijo